

A Szerzői Jogi Szakértő Testület szakértői véleménye

A szakvélemény címe: Polgári ügyben, megkeresés futball rangadó video felvételének jogosulatlan felhasználásával kapcsolatos kártérítési igények összességével kapcsolatban

Ügyszám: SzJSzT-23/15.

A Törvényszék által feltett kérdések:

1. Állapítsa meg a Testület, hogy a felperes filmje milyen piaci értékkel bír?
2. Állapítsa meg a testület, hogy alperes kb. 5p 15mp terjedelmű riportfilmje milyen vagyoni értékkel bír, ezt miként befolyásolják a bemutatás körülményei (műsoridő, nézettségszám)
3. Állapítsa meg, hogy az alperesi riportfilm értékén belül pontosan milyen értékkel bír a felperesi filmalkotásból felhasznált 40mp, ismétlésekkel együtt 65mp tartalmú részlet, amennyiben ez nem lehetséges, annak a riportfilm vagyoni értékéhez viszonyított arányszámát állapítsa meg!

A Testület a fenti kérdéseket az alábbiakban válaszolja meg.

Ad 1./

A felperes filmjének piaci értékére vonatkozóan, ahogyan a reá vonatkozó szabályzat is iránymutatást ad erre, pontos összeget nem hivatott adni a Testület. A tárgybani ügy szempontjából releváns, orientáló szempontokat a szakértő tud adni a T. Törvényszék ilyen tartalmú kérdéseire.

A felperes filmje egy olyan, a felperes vezető szurkolói, megkülönböztetett akkreditációjának köszönhetően létrejött audiovizuális anyag, amely alkalmas riportfilmbe, dokumentumfilmbe illesztésre, szerkesztésre.

A felvétel megtekintése alapján megállapította a szakértő, hogy a felperesi anyag komolyabb szerkesztői és koncepcionális munka nélkül készült, jellemzően egy eseménysor rögzítése történt a lelátókon történekről. A video anyag egyéni eredeti jellegét, szerzői jogi védelmét ez a minőségi észrevétel nem befolyásolja, így a jogosulatlan felhasználás a szerzői jogilag védett alkotás engedély nélküli felhasználásával megtörtént. A felperesi anyag önálló piaci értékének meghatározásánál azonban már nem mellékes sem az anyag megmunkáltsága, sem azok a körülmények, amelyeknek köszönhetően ez egy televíziós adásba került és egyáltalán piaci értéke lehetett. Erről bővebben a szakértő a 3. kérdésre adott válaszában tér ki.

A felperesi anyagot nem annyira a filmes, vagy video készítői szerkesztői képi vagy más megoldások jellemzik, sokkal inkább magának a szurkolói eseménynek dokumentarista, nyers felvétele. Önmagában tehát, a szakértő véleménye szerint, a felperesi anyag különösebb kontextus és apropó nélkül nem véletlenül kapott helyet a felperes által is használt, ingyenes hozzáférést biztosító megosztó oldalon (youtube) mint szurkolói háttéranyag. Felperes sem

úgy kezelte az adott felvételt mint ellenérték fejében egy televíziós magazinműsorba eladható kész anyagot.

Ha alperes nem készíti el a saját riporterével a saját anyagát, és a riportert a szurkoló nem bántalmazza, akkor esetleg a felperesi anyag bele sem kerül alperes tematikus adásába, hiszen semmilyen különösebb jelentőséggel nem bírt volna az adott napon felvett lelátói zűrzavar, avagy bármilyen más háttéranyag is megfelelő lehetett volna erre a célra illusztrációként. Valójában tehát a két anyag egy sajnálatos véletlen folytán (a riporter megverése) szinergia hatásba került, tehát amennyire jót tett a felperesi anyag az alperesi műsor nézettségének, ugyanannyira köszönhetette a felperesi anyag is népszerűségét a magazinműsornak és annak a körülménynek, hogy éppen a kereskedelmi tévécsatorna riporterét verték meg.

Másként fogalmazva: a szurkolói kör érdeklődésén túlmenően, szélesebb, a futball iránt nem is érdeklődő televíziós nyilvánosság számára különösebb értékre csak annyiban tehetett szert a felperesi anyag, amennyiben olyan egyéb kapcsolódási pontot is talált a szélesebb nagyközönség érdeklődésével, mint a kereskedelmi tévécsatorna riporterének megverése. Ehhez a piaci értékhez ugyanakkor alperes tevékenysége, és a magazinműsor is kellett. Lényegében a felperesi anyagban rejlő kuriózumot, extra hírtéket használta fel a kereskedelmi tévécsatorna magazinműsorában. A felperesi anyagnak tehát bizonyosan e felhasználás kapcsán lett egyáltalán a televíziós piacon értéke, hiszen találkozott egy véletlen (kereskedelmi tévécsatorna riporterének megverése) okán egy olyan felhasználói igénnyel, amely ezt az egyébként szokásos, a híradó számára készült felvételeket kuriózummá tehetette és plusz értéket adott neki egy híradóba illeszthető bejátszáshoz képest.

A felperesi filmanyag értékének meghatározásában releváns, de nem elegendő szempont az alperes által hivatkozott, szakmailag szokásos híradó anyagok értéke. A 3. pontban kifejtjük mindazon szempontokat, amelyek a felperesi követelést nem teszik egyenértékűvé álláspontunk szerint az alperes által felajánlott 25.000,- Ft + ÁFA értékkel, ám azon szempontokat is, amelyek miatt a felperesi követelést is eltúlzottnak véljük úgy a kártérítés, mint a sérelemdíj vonatkozásában.

Ad 2./

Az 1. pontnál kifejtettek irányadóak e kérdés megválaszolásánál is, pontos összeg a szakértő részéről erre a kérdésre nem adható. Célszerű magának az alperesnek a nyilatkozatát kérnie a t. Törvényszéknek a magazin műsor értékére vonatkozóan. Fontos szempontok azonban ennek az értékének vizsgálata nélkül viszont e körben is megadhatóak a szakértő részéről, amely alapján a jogsértést kompenzáló kártérítési igény nagyobb biztonsággal megítélhetővé válik.

Alperes nem vitathatóan nem híradóban, hanem egy magas nézettségű, régóta népszerű, komolyabb háttér munkával és szerkesztéssel készülő magazinműsorban adta le a felperesi felvételeket, felperes hozzájárulása nélkül. A magazinműsor konferálásában is hangsúlyos volt a „Megverték a [kereskedelmi tévécsatorna] riporterét” beharangozó, valamint magában az adásban is folyamatosan látható volt ez a mondat. A magazinműsor egyedisége komolyabb és alaposabb előkészítő háttér munkáinak köszönhetően egy nagy nézettségű műsor. Az adott

esemény hangsúlyossága, felkonferálása mindenképpen a híradós rutinfelvételnél értékesebb, komolyabb szerkesztői és háttérmunkát igénylő műsort eredményezett.

Erre vonatkozóan és annak megállapítása végett, hogy mi az az extra nézettség növekedés, amit a felperesi anyaggal is tarkított műsor a többi ilyen műsorhoz képest generált, arról maga alperes tudna nyilatkozni, amennyiben pl. összehasonlítást érdemelne a magazinműsor nézettsége néhány más hasonló, különösen sporthírrrel vagy futballal érintett más magazinműsor nézettségével. Az 1. és a 2. anyagok piaci értékének meghatározásánál szakértő véleménye szerint az adott ügy elbírálása szempontjából fontosabb lehet a kártérítési igény és sérelemdíj piacon szokásos terjedelmének meghatározása, amelyhez alperes további, a magazinműsorra és nem híradóra vonatkoztatott. A sajtós, 1. pontban kifejtett szinergia hatás miatt az arány a lényegesebb mint a két anyag önálló értékének a definiálása, hiszen minél magasabb értékben határozzuk meg az alperesi műsort, annál magasabb értéket képvisel a benne foglalt felperesi anyag is.

Ad 3./

A felperesi kártérítési igények összecszerúségüket illetően a szakértő véleménye szerint eltúlzottak. Erre vonatkozóan célszerű alperes nyilatkozatát kérnie a T. Törvényszéknek arra vonatkozóan, hogy milyen összeget fizet ki például fő műsoridőben filmalkotások vetítési jogaiért. Alperes pár tízezres jogdíj ajánlata azonban a jelen ügyben szintén nem reális, a felhasznált anyagnak köszönhetően generált extra nézettség miatt, valamint mivel nem egy egyszerű híradóban történt rövid bejátszásról van szó, álláspontunk szerint mindenképpen ezt meghaladóan, néhány százezer forintos, de 250.000,- Ft-ot meg nem haladó nagyságrendben lehet reális a felperesi kárigény az adott ügyben. A sérelemdíj kapcsán a szakértő megjegyzi, hogy a személyhez fűződő jogsértések, különösen a név feltüntetés mellőzését ellentételező reparációnak vannak más lehetséges és hatékony módjai is. Ilyen lehet az Szjt. 94.§ (1) c.) pontjában foglalt nyilvános elégtétel adása nagy nyilvánosság előtt. A sérelemdíjat 6 millió forintban megjelölve erősen túlzónak és megalapozatlannak tartja a szakértő. A név feltüntetésének jogát alperes reparálhatja oly módon is felperes igénye szerint, hogy utólagos közleményben elégtételt adva alperesnek közli, hogy a műsorban felhasználásra kerültek vezető szurkolói felvételei. A szakértő véleménye szerint ez megfelelő promóciót is adna felperes tevékenységének, népszerűsíti is őt. Ugyanakkor nem vitásan, amennyiben a T. Törvényszék állapít meg sérelemdíjat a név feltüntetésének hiánya miatt, úgy az a szakértő álláspontja legfeljebb 100.000,- Ft nagyságrendben lehet megalapozott.

Budapest, 2016. január 26.

Dr. Kricsfalvi Anita
egyesszakértő